

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinæ Christianæ

Melanchthon, Philipp

Lipsiæ, 1572

VD16 M 2890

Qvi Svnt Praecipui Errores Papistarum de contritione?

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

Hic faror Antinomorum late vagatus est, etiam apud alios. Sed in-
famie damnatur illustribus testimonij diuinis. 1. Timoth. 1. Milita-
nani militiam, reuinens fidem & bonam conscientiam. Item Cor-
soratores, Adulteri, Homicidae, &c. non possebunt regnum
Dei. Rom. 8. Si actiones carnis spiritu mortificabitis, viuetis. Item
et Aaron: Dominus voluit conterere eum.

D E P O E N I T E N T I A.

ET si nomen pœnitentia magis congruit ad contritionem,
supuores & dolores, ramen Ecclesia sic nominat conuersionem ad
Deum, qua & dolores & consolationem continet, seu mortificatio-
nem & viuificationem, ut Psalmus nominat. Et interdum narrationes
Evangelicae sic loquuntur: Gaudium est Angelis de uno peccatore,
penitentiam agente. Nec tamen λογοπαχτι mouemus, si quis
aliter vult loqui, non pognamus cum eo. Retinemus bono consilio
recabulum in Ecclesia nostrissimum, ut res citius intelligatur, & ma-
gis perspicua sit refutatio errorum & labyrinthorum, quibus Mon-
achis multis seculis doctrinam de pœnitentia corruerunt.

Q U I D E S T P O E N I T E N T I A S E V
conuersio ad Deum?

Pœnitentia seu conuersio ad Deum est contritio, id est,
verus paup & dolor cordis propter peccata nostra, & fide in Christo
recipere remissionem peccatorum, reconciliationem, iustifica-
tionem & viuificationem, & incoare nouam obcedientiam.

Q U O D S V N T P A R T E S
Pœnitentiae?

T R E S sunt. Contritio, fides, & noua obcedientia. Hanc parti-
tionem docendi causa bono consilio sic tradidimus, & perimus eam
ne calumnijs intelligi.

Q U I D E S T C O N T R I T I O ?

E st vere expaescere agnitione iræ Dei aduersus peccata nostra,
& dolere quod Deum offendimus, iuxta hæc dicta: Sicut leo contri-
vit omnia ossa mea. Et Iesaiæ 55. Ad quem respiciam, nisi ad contri-
tum spiritu, & trementem sermones meos. Et Ieremias inquit: Post
quam ostendisti mihi, percussi femur meum, id est, confernatus sum:

Q U I S V N T P R A E C I P V I E R R O R E S

Papistarum de contritione?

D VO sunt præcipui errores Papistarum de contritione. Prior
est quod dicunt: Oportere esse sufficientem contritionem, cum nul-
la possit esse sufficiens. Et vbi cung, crescunt dolores sine confortatio-
ne & fide, ruunt homines in æternum exitium.

A I T A :

A L T E R error est manifesta concumelia contra Christum,
quod fingunt, contritionem mereri remissionem.

E S T N E C O N T R I T I O N E C C E S S A R I A ?

R E S P O N D E O. Est necessaria aliqua contritio, quicunque
mento dicitur: Vnuo ego, nolo mortem peccatoris, sed ut conver-
tur & vivat. Oratio copulativa est, & vtrung; affirmat: Vnde
conversionem, & promittit vivificationem. Significat autem in
dicto conuersio non simulatum dolorem, & mutationem prioris po-
positi. 2. Corinth. 7. Contritati estis, ad penitentiam, & tunc
secundum Deum, pénitentiam ad salutem non pénitentiam estis.
Rom. 6. Vetus noster homo simul crucifixus est, ut aboleamus
peccati, ne seruamus peccato. Item: Initium sapientie nō
Domini. Supra citatum est dictum Iesaiæ: Ad quem respiciam, nō
ad contritum spiritu, & trementem sermones meos. Item: Scilicet
corda vestra. Item: Deus ignis consumens est. Davus
calamitatibus hanc miseram naturam ideo onerauit, vt ira misericordie
peccatum agnoscamus, & perterrefacti confugiamos ad ante-
torem Iesaiæ 28. Vexatio dat intellectum. Psalm. 18. Bonum mihi
quod humiliasti me, vt discerem iustificationes tuas.

C O N T R A .

De ignoto non potest esse dolor,
Multæ & magnæ peccata, quæ tamen non nouimus, remittere.
Ergo non est necessaria contritio.

R E S P O N D E O ad maiorem: De ignoto non potest esse dolor,
scilicet in specie. Deinde ad minorem respondeo: Multæ & magna
peccata, quæ tamen non nouimus, scilicet in specie, remittuntur, si
ut scriptum est: Delicta quis intelligit? Sed in genere nouimus in
hac depravata massa caliginem & dubitationes esse, & multæ esse
flammas, ut sentimus. Ideo Propheta in Psalmo simul comple-
tur hec mala: Ecce in iniuritatibus conceputus sum, & in peccatis
concepit me mater mea. Necesse est igitur, aliquem verum dolor
in nobis esse, in quo cum fide erigimur, accipimus remissionem pe-
ccatorum. Nec disputandum est, an sit sufficiens dolor pro
non pender remissio ex merito, aut magnitudine doloris. Sed certe
mum est, nullum esse sufficiendum dolorem, & cum crevit dolor pro
consolatione, homo ruit in æternum exitium. Experimus autem
vras, in vera conuersione luctam ingentem esse, & non sine magna
ramine apprehendi consolationem fidei, sicut inquit ille: Credidisse
me, sed, openfer imbecillitatib; meæ. Item, Spiritus intercep-
pro nobis gemitibus inenarrabilibus. Item, Spiritus opulenter
firmitati nostræ.